

HOGERE OMZET EN WINST

DSM trotseert inflatie met prijsverhogingen

DSM heeft afgelopen kwartaal flinke prijsverhogingen kunnen doorvoeren, waarmee het de oplopende kosten van zijn grondstoffen voor het overgrote deel heeft kunnen compenseren. Dat blijkt uit de cijfers over het eerste kwartaal van het bedrijf dat zich meer en meer op voedingsingrediënten richt. De omzet van DSM steeg met 18% naar €2,6 miljard, wat voor meer dan de helft te danken was aan de hogere prijzen die het klanten kon opleggen. Volumes stegen 2%, terwijl valutaire meewind de omzet in euro's nog een zetje van 5% gaf. De aangepaste ebitda steeg 10% tot €487 miljoen. De resultaten vielen hoger uit dan analisten in doorsnee hadden verwacht. Volgens co-cto's Geraldine Matchett en Dimitri de Vreeze kende DSM 'een goede start van het jaar met robuuste vraag bij al onze activiteiten en effectieve prijsmaatregelen om de inflatie door onze hele waardeketen tegen te gaan'.

TERUG NAAR HUIS

Ceo WeTransfer weg

De Britse topman van de in Amsterdam gevestigde bestanden-verzenddienst WeTransfer stapte later deze maand op. De 59-jarige Gordon Willoughby gaat terug naar het Verenigd Koninkrijk, waar zijn familie woont. Huidig technologiedirecteur Alexandar Vassilev neemt de leiding over. De 37-jarige Duitser werkt sinds 2020 bij WeTransfer.

WeTransfer maakte begin januari bekend naar de beurs te gaan, maar blies de komst

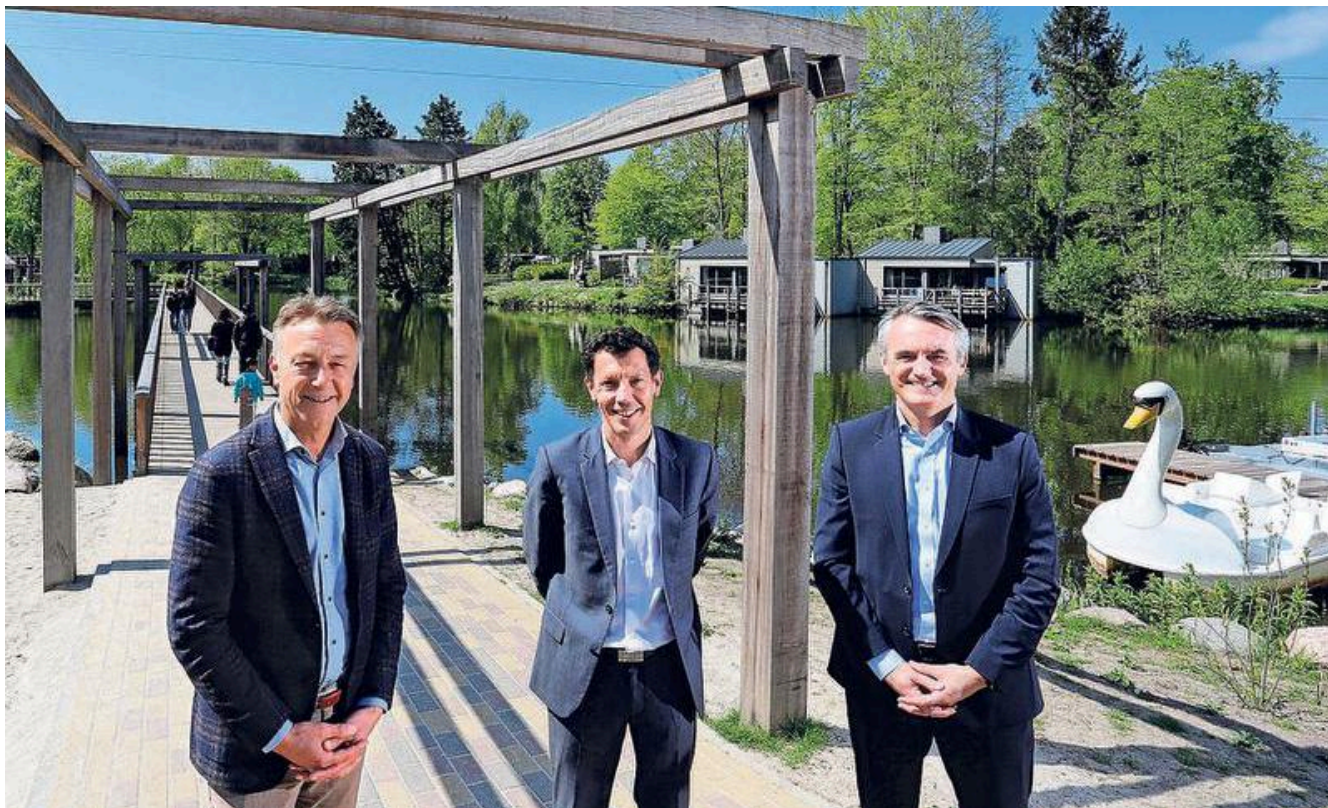
naar de Amsterdamse aandelenbeurs nog dezelfde maand af. De markten waren te negatief gestemd, meende het bedrijf. „Dat was de juiste beslissing”, meent Willoughby nog altijd.

WINDPARK OP ZEE

Van Oord naar Amerika

Maritiem dienstverlener en baggeraar Van Oord heeft als onderdeel van een consortium een contract voor een windpark op zee in de Verenigde Staten binnengesleept. De onderneming gaat aan de slag met het windpark Empire I en II voor de kust van New York. De uiteindelijk 174 windmolens moeten zo'n 32 kilometer uit de kust van Long Island komen te staan. De turbines zijn goed voor 2 gigawatt aan energie. Dat is genoeg om ongeveer 1 miljoen huishoudens in New York van stroom te kunnen voorzien. Bij de bouw zal extra op het niet verstoren van walvissen en dolfijnen worden gelet.

Mark Giethoorn, Franck Gervais en Olivier Garaialde (v.l.n.r.) hebben Center Parcs van zijn schuldenlast kunnen ontdoen, en willen de vakantieparkketen nu vergroenen. FOTO ALDO ALLESSIE

Weekje Center Parcs groener én duurder

'Mensen betalen meer en zijn tevredener. Kwaliteit bieden'

door Koen Nederhof

ZEEWOLDE • Center Parcs neemt een duurzame groene afslag na enorme verliezen in coronatijd. Hoofdcconcern Pierre et Vacances Center Parcs besloot de gigantische schuldenlast van het vakantiepark weg te werken met een ingrijpende financiële herstructurering. Gekoerst wordt op een toekomst waarbij niet langer alleen het zwemparadijs, maar duurzaamheid en luxe centraal staan.

„Tijdens corona moesten we de entree beperken van onze zwemparadijzen, de Aqua Mundo's”, blikt Mark Giethoorn van de Nederlandse tak van Center Parcs terug. „Hebben we met tijdvakken geprobeerd, maar daarna gewoon eens gekken wat er gebeurde. Bleek dat mensen helemaal niet de hele dag binnen waren, maar slechts twee uur. Dat was wel een eye-opener.”

De anekdote is passend voor nieuwe koers van het Nederlandse bedrijf, dat onderdeel uitmaakt van het Franse Pierre et Vacances Center Parcs. Dit jaar wordt de laatste hand gelegd aan een enorme vernieuwing

van de parken die moeten zorgen voor een ervaring waarbij de gast wordt 'ondergedompeld' in een groene oase.

Daar waren wel de nodige financiële 'trucs' voor nodig, erkent de Franse Pierre et Vacances Center Parcs-cto Franck Gervais. Zeker nadat corona, waarbij vakantieparken telkens weer open en dicht moesten, zorgde voor een enorme schuldenlast. Het gevolg was een schuld die oplet naar €1,1 miljard. Door een consortium van drie investeerders aan boord te halen en een schuld om te zetten naar kapitaal, werd die teruggebracht naar €338 miljoen.

Comfort en natuur

Intussen ging men door met investeren in de parken. 'Gewone' cottages werden luxer en er werd €60 miljoen gestoken in bos, water en omgeving. Olivier Garaialde, de internationale topman van Center Parcs, noemt het 'premiumisation'. Oftewel: Center Parcs wil mensen binnenhaken met meer comfort, luxe en de belofte dat de natuur voorop staat. „We willen dat onze gasten meer een ervaring

meekrijgen. We willen educatief vermaak, en dat mensen ook de regio in gaan om die te verkennen”, legt Garaialde uit.

Een voorbeeld: Center Parcs Het Meerdal krijgt

Twee uurtes in het zwembad wel genoeg

een vijf hectare grote 'experience farm', waar vakantievierders kunnen zien hoe flora en fauna groeit. De goede lezer weet dat door deze operatie de prijs van een verblijf bij Center Parcs omhoog gaat. Dat erkent het bedrijf ook. „Maar je ziet ook dat gasten ons veel meer waarderen dan eerst. Mensen betalen meer en zijn te-

tevredener. We willen kwaliteit bieden”, kaatst Garaialde terug.

Daarbij verwacht het concern wel dat mensen zullen blijven kiezen voor een vakantie in de buurt, en dat de enorme inflatie hen niet zal nopen tot keuzes in hun vakantiebudget waarbij Center Parcs het onderspit delft. De komende zomer verwacht het concern nu al een 20% beter resultaat dan in 2019.

„Het is de vraag wat het nieuwe normaal is. Het is lastig te zeggen wat de langdurige trends zullen zijn. We kunnen momenteel ook nog niet exact zeggen in hoeverre wij zelf de hogere kosten voor energie en levensmiddelen moeten doorberekenen.”

VIJF VRAGEN: WAT

Dat was even schrikken: na een klein uurte handelen zakten Europese beurzen maandagochtend tot wel 8% in de min. En een paar minuten later was de schade voor het grootste deel weer ingelopen: een flash crash. Vijf vragen over hoe zo'n crash ontstaat en de impact ervan.

1 Wat is een flash crash? Zo'n razendsnelle val van veel aandelen tegelijkertijd, met net zulksnel herstel, wordt een flash crash genoemd. De crash van maandag werd veroorzaakt door een fout van een handelaar bij de Amerikaanse

bank Citibank, die een transactie verkeerd invoerde. Vaak komt zo'n flash crash niet voor, volgens Autoriteit Financiële Markten (AFM) maar eens in de zoveel jaar. Wel ziet de toezichthouder zo'n een keer per dag een prijsstijging of -daling van meer dan 2%, waarbij de prijs binnen vijf tot zestig minuten weer op het oude niveau zit.

2 Hoe kon het zo snel gaan?

De daling begon op de beurs van Stockholm, en de val was er met 8% het grootst. Maar andere Europese beurzen volgden al snel, van Parijs tot Warschau. De

Gillian Tans van miljardensucces naar start-up

VanMoof fietst topper Booking naar binnen

door Theo Besteman

AMSTERDAM • Gillian Tans moet bij de Nederlandse fietsenproducent VanMoof datgene brengen waarvoor zij jaren bij miljardensucces Booking.com werd geroemd: rust om bedachtzaam groei binnen te halen. VanMoof, van de broers Taco en Ties Carlier, kampt met klachten vanwege explosieve groei. Tans kent die groei pijnen.

Zij wordt 'president', de broers blijven beiden co-cto. Ze begeleiden hen afgelopen jaren achter de schermen maar investeerde zelf ook in VanMoof. Tans leidt voortaan het management dat dankzij een kapitaalinjectie van \$128 miljoen internationaal verder kan doortoten. Het in 2009 opgerichte Amsterdamse VanMoof wil van elektrisch fietsen 'de standaard transportkeuze' voor stedelingen maken.

Tans zou de snelle groeier, die zijn omzet uit vijftig landen in 2020 verdrievoudigde tot €70 miljoen bij nog altijd verlies, naar de beurs kunnen brengen. 'Een logisch vervolg', stelden de broers in vorig jaar.

Tans (1970) werkte jaren in een beursnotering. Verwacht van haar dat de klantenservice snel wordt verbeterd, aldus een analist. De aanjager bij Booking was een kei in het tot in het extreme verfijnen van opties voor klanten voor vlucht- en hotelkamerreserveringen.

De Apeldoornse van geboorte kent ook de beperkingen van groei: aanvanke-

lijk werd Booking omarmd als snel en handig hulpmiddel, maar werd later door klanten bekritiseerd als een te dominant bedrijf met een onpersoonlijk geworden werksfeer voor personeel.

Kritiek

In 2002 zegde de aan de Hotel Management School in Middelburg opgeleide Tans haar baan als salesdirecteur bij hotelketen Gol-

Tans met premier Rutte bevestigd bij Booking.com. FOTO ANP/HH

den Tulip op, tot schrik van haar ouders, en begon bij de in 1996 opgerichte Enschedese start-up voor hotelovernachtingen, Booking.nl. Er werkten tien mensen. Dat werden er uiteindelijk 17.000 in 174 kantoren.

In 2005 ging het bedrijf onder ceo Kees Kolen voor €10 miljoen naar het beursgenoteerde Amerikaanse Priceline. Waarbij Booking wel een zelfstandig opere-

rend bedrijf bleef, vermaard om zijn internationale personeel en feesten. Onder Tans, dochter van een ondernemer en zoals zij trots zei 'zeer creatieve moeder' die bijvoorbeeld zelf wijn maakte, groeide de marktwaarde met 40%.

Sinds 2011 was Tans operationeel directeur van het vervolgens tot Booking.com omgedoopte bedrijf. Vanaf 2016 bestierde zij het Amsterdamse hoofdkwartier. In achttien jaar maakte ze het bedrijf mee dat uitgroeide tot het dominante internetreisbedrijf met vorig jaar \$1,2 miljard winst. Dat miljardenbedrijf Booking.com in coronatijd overheidssteun aanvraag, leidde tot Kamervragen en woedende publicaties.

Forse beloning

Tans kreeg naar verluidt intern het verwijt van haar chairman Glen Fogel, tevens opvolger, te geïsoleerd te werken. De Amerikaan Fogel koerste na haar terugtreden in juli 2019 – zij werd *chairman*, wat ze tot haar vertrek vorig jaar bleef – meer samenwerking met bedrijven om het rendement te verhogen.

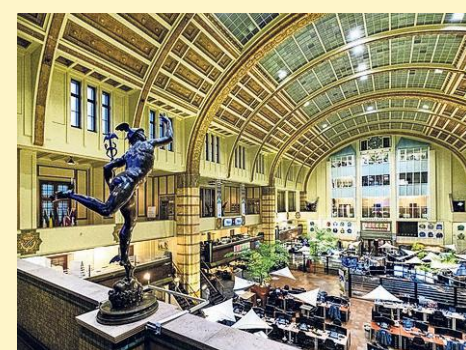
Tans werd door Booking.com-medewerkers van het eerste uur geprezen om een zeer bedachtzame stijl. Zij kreeg later kritiek over het onduidelijke bonusbeleid bij Booking.com. Zelf cashte de moeder van drie bij deze uitgedijde start-up. Als topvrouw troefde Tans de meeste AEX-bestuurders ruim af: van 2017 tot 2019 ontving zij ruim \$45 miljoen, waarvan \$14 miljoen cash, de rest in aandelen.

GEBEURDE ER TIJDENS DE FLASH CRASH?

markt werkt.”

3 Wie lijdt hierdoor schade?

Dat de beurs het verlies snel weer inliep, betekent zeker niet dat beleggers hier geen last van hadden. Sommige beleggers werken met een *stop loss*: als een belegging meer dan zoveel procent verliest, wordt die automatisch verkocht, om verder verlies te voorkomen. Menkeld: „Bij zo'n crash kan een aandeel voorbij de stop loss zakken. Dat betekent dat beleggers met flink verlies hebben verkocht, terwijl de belegging aan het einde van de dag weer op de oude waarde zat.” Ook voor Citibank is de schade groot. „De bank

verliest niet alleen op de order, maar loopt ook reputatieschade op”, zegt Menkeld.

4 Kan zo'n flash crash worden voorkomen?

Een menselijke fout is niet te voorkomen, maar toezichhouders hebben wel 'schokdempers' inge-

bouwd. Als een aandeel in een korte tijd heel scherp stijgt of daalt, kan de handel tijdelijk worden stilgelegd. Dat was ook maandag het geval. „Die schokdempers geven handelaren een momentje om tot rust te komen en te overwegen wat de volgende stap is. Als de rust in het orderboek weer teruggekeerd is, gaat het aandeel weer open”, laat de AFM weten.

5 Is er bij zo'n flash crash kwade opzet in het spel? „In dit geval lijkt het me onwaarschijnlijk”, zegt Menkeld. „Maar in het algemeen is het geen gekke gedachte. Al is het moeilijk te bewijzen.”

Dorinde Meuzelaar

FINANSCOOP

Winkelmirakel

In 2021 werd Nederland liefst 655 winkels rijker, meldde het CBS dinsdag. Deze trendbreuk komt op het juiste moment na twaalf jaar afkalving van het winkelbestand en trieste berichtgeving over oprukken de leegstand. We kunnen allemaal wel wat goed nieuws gebruiken, in barre tijden waar oorlog en gierende inflatie de stemming onder ondernemers en consumenten drukt.

Na het gretig oppikken van het CBS-nieuws, werd het weer vakkundig gefileerd. Alsof je een scheutje satésaus in een schuimig, versgapt biertje giet. Er klopt niets van, vindt Gert-Jan Slob, directeur onderzoek bij Locatus. Hij kan het weten, want Locatus is autoriteit op het gebied van winkelgebieden. CBS bekijkt spreadsheets met KVK-gegevens, terwijl de veldmedewerkers van Locatus in de frontlinie staan: de winkelstraat. Van een trendbreuk is geen sprake, zegt Locatus, maar het is wel zichtbaar dat het aantal winkels minder snel daalt.

Rabobank stelt in haar jongste Inflatiemonitor Nederland dat de sterke stijging van het prijspeil de koopkracht van de huishoudens uitholt en bedrijfswinsten aantast. Een situatie die voorlopig niet verandert, aldus Rabobank. ABN Amro meent dat winkeliers een gigaprobleem hebben met het vinden en houden van personeel, en adviseert verhoging van lonen, plus investeringen in het welzijn van

Opleving met winkels kan een keerpunt zijn

medewerkers. Begrijpelijk, want medewerkers die beter verdienen en in staat zijn om belangrijke uitgaven te doen zoals een huis, voelen zich beter en zijn loyaal. Alleen moet de detailist dit wel kunnen betalen, in een tijd waar consumenten de hand op de knip houden en investeringen in digitalisering noodzakelijk zijn.

En dat terwijl veel retailers, met name in non-food, nog schulden hebben bij de Belastingdienst en bij verhuurders. Bovendien zijn steunmaatregelen die corona-effecten verzachten beëindigd. Dit wetende is het een mirakel, die CBS-cijfers. Bestaande (non-food) retailers hebben het zwaar, met name de boekhandels die massaal omvallen. Het nieuwe elan in de winkelstraat moet van de nieuwkomers komen. Die verkopen vooral voeding en dranken. Volgens adviesbureau van architecten en ingenieurs Sweco vervullen deze een sociale functie in hybride vormen van retail en horeca. De stadscentra zullen verrassende retail herbergen, terwijl dagelijkse winkels die voeding voor nu of straks aanbieden, een mooie combinatie vormen met kappers en functies zoals sport- en gezondheidscentra. Als dit uitkomt, al is het maar voor een deel, dan is ondanks een hoog prijspeil en een laag vertrouwen de winkelstraat niet ten dode opgeschreven. Dan heeft het CBS geen eenmalige opleving geregistreerd, maar een keerpunt.

Pascal Kuipers